

Poradenstvo a psychoterapia v podmienkach centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie sú zaradené do siete škôl a školských zariadení MŠ SR. Ich zriadenie a činnosť upravuje školský zákon a vyhláška MŠ SR.

Zriaďovateľom sú okresné úrady a ich odbory školstva. Sú školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie. Nosnými činnosťami sú diagnostika, poradenstvo, preventívne aktivity a psychoterapia.

Garanciou profesionality a odbornosti vo všetkých vymenovaných činnostiach sú odborní zamestnanci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady pre výkon odborných činností, ktoré sú striktné vymedzené zákonom a upravené podmienkami ich ďalšieho vzdelávania.

Svoje právomoci vykonávajú smerom ku klientom väčšinou na základe územnej pôsobnosti, ktorou je územná pôsobnosť okresu, v ktorom je centrum zriadené. Ako štátom zriadené inštitúcie poskytujú svoje služby bezplatne.

Do povedomia škôl a školských zariadení sa dostali cez ich pôsobenie na týchto školách. Laická verejnosť sa s ich činnosťami oboznamuje cez vlastnú skúsenosť alebo si získava informácie z médií, sociálnych sietí, odbornej literatúry a pod.

Rodičovská verejnosť má najviac skúseností z ich diagnostickej činnosti vzdelávacích a výchovných problémov detí a žiakov. Tie sa týkajú predovšetkým diagnostiky intelektu, porúch učenia a správania, osobnostných a emocionálnych problémov, výberu a prípravy na povolanie, diagnostiky psychosomatických problémov, problémov výchovných, školskej spôsobilosti a pod.

Diagnostika je prvým krokom výkonu odborných činností centier. Nie je však mysliteľné, aby sa centrá efektívne podieľali na optimalizácii vzdelávania a výchovy bez následného poradenstva a psychoterapie pre svojich klientov.

Centrá sú zaradené do siete škôl a školských zariadení a väčšina klientov sa do ich starostlivosti dostáva preto cez odporúčanie pedagogických zamestnancov týchto škôl. Je nevyhnutné, aby si však rodičia uvedomili, že akákoľvek starostlivosť o ich deti či odborné aktivity pre nich môžu centrá poskytovať iba s ich informovaným súhlasom. Výkon všetkých činností centier je založený na dobrovoľnosti zákonných zástupcov či dospelých klientov.

Chceme zároveň zdôrazniť, že aj všetky stanoviská, či písomné správy vypracované na základe zistení z diagnostiky, poradenstva či psychoterapie môžu byť spracované a odoslané školám alebo iným inštitúciám iba so súhlasom rodiča či dospelého klienta. Ďalším dôležitým faktorom je aj to, že majú iba odporúčací charakter a odporúčania môžu byť realizované vo výchove a vzdelávaní tak isto iba so súhlasom klienta alebo jeho zákonného zástupcu.

Pokiaľ centrum a jeho odborní zamestnanci vykonávajú skupinové aktivity (hlavne preventívne, osvetové a informačné) na žiadosť škôl priamo v teréne školy, zákonní zástupcovia majú právo byť o nich vopred informovaní a ich realizácia podlieha aj v tomto prípade ich písomnému súhlasu.

Poradenstvo, ktoré centrum zabezpečuje v rámci optimalizácie osobnostného a vzdelávacieho vývinu, výchovy, v kariérovom raste či pri riešení krízových stavov. Môže byť jednorazovým stretnutím, krátkodobým procesom alebo dopredu vymedzeným počtom stretnutí.

Dôležité je sa v tomto poradenskom procese zamerať na vymedzenie potrieb klienta, jeho požiadaviek a očakávaní alebo sa koncentrovať na jeho problém, v neposlednom rade poskytnúť informácie, rady a usmernenia týkajúcich sa problému.

Poradenstvo predpokladá nielen profesionalitu zamestnancov centra, ale aj stabilnú úroveň motivácie klienta k spolupráci, jeho aktivitu pri riešení problému, podporu snahy o zmenu jeho širším sociálnym zázemím.

Psychoterapia ako ďalšia forma pomoci klientom pôsobí liečivo, dosahuje uspokojivejší stav u klientov. Nosným pilierom tejto formy pomoci je vzťah psychoterapeuta a klienta. Ráta s rôznymi faktormi ovplyvňujúcimi život klienta ako sú jeho vek, sociálne zázemie, jeho motivácia k spolupráci a pod.

V psychoterapii môžeme hovoriť aj o liečbe vzťahom a niektorými osobnostnými danosťami psychoterapeuta ako sú schopnosť empatie, schopnosť uľahčenia zmeny v klientovom živote, schopnosť vhodnej komunikácie s klientom, schopnosť terapeuta využívať vhodnú techniku či terapeutický smer.

Využívanie poradenstva a psychoterapie v podmienkach centier podlieha prísny etickým a odborným kritériám. Klienti majú záruku, že obidva postupy budú využívať iba odborní zamestnanci, ktorí absolvovali výcviky, tréningy a supervíziu v jednotlivých smeroch a technikách.

Klienti zaradení do starostlivosti centra majú právo očakávať, že počas realizácie poradenstva či psychoterapie budú dodržiavané určité princípy, ako je dôvernosť informácií a vzťahu, dodržiavanie profesijnej etiky, úcty k jedinečnosti klienta, rešpektu ku klientovi a k jeho problému.

Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie svojou dlhodobou prítomnosťou v oblasti pomoci klientom si vytvorili odborné zázemie a rešpekt na palete inštitúcií zaoberajúcimi sa takouto činnosťou.

Cieľom jeho odborných činností a jeho zamestnancov je byť účinný a efektívny smerom k riešeniu problémom svojich klientov. Nato, aby to tak mohlo byť je dôležité svojim klientom poskytovať nielen kvalitné a kvalifikované služby, ale informovať ich aj o legislatívnych zábezpekách poskytovaných činností a o ich právach. Čím má klient viac informácií, tým sa stáva slobodnejším, ale aj otvorenejším a prístupnejším voči týmto službám.

Bližšie informácie môže klienti získať priamo u odborného zamestnanca do starostlivosti ktorého sú zaradení na základe písomnej žiadosti, alebo pre poskytnutím starostlivosti kontaktovaním centra na tel. č. 055/63 22 106 alebo prostredníctvom online poradenstva na stránke www.cpppake-okolie.sk.

Vypracovala: Mgr. Eva Fazekasová